

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi varallisuusverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varallisuusverolakia siten, että julkisesti noteerattujen arvopapereiden ja sijoitusrahasto-osuuksien arvostamisessa siirryttäisiin yhteiseen käytäntöön. Julkisesti noteeratut arvopaperit ja sijoitusrahasto-osuudet arvostettaisiin 70 prosenttiin käyvästä arvostaan. Esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa varojen veronalaisuutta koskevia säännöksiä. Julkisesti noteeratut työsuhdeoptiot ja julkisesti noteerattuihin osakkeisiin oikeuttavat työsuhdeoptiot ehdotetaan arvostettavaksi varallisuusverotuksessa julkisesti noteerattaviin arvopapereihin sovellettavan 70 prosentin ar-

vostamissäännön mukaisesti.

Esityksessä ehdotetaan samassa yhteydessä tehtäväksi tarkennuksia yhtiön osakkeen verotusarvon ja matemaattisen arvon laskemista koskeviin säännöksiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2001 alusta. Yhtiön osakkeen verotusarvon ja matemaattisen arvon laskemista koskevia säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran laskettaessa arvoja verovuodelle 2002.

Esitys liittyy valtion vuoden 2001 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Arvopapereiden, sijoitusrahasto-osuuksien ja työsuhdeoptioiden arvostaminen

Voimassa olevat säännökset

Arvopapereiden ja saamisten arvostamisesta varallisuusverotuksessa säännellään varallisuusverolain (1537/1992) 26—31 §:ssä. Julkisesti noteerattuja osakkeita koskevat säännökset ovat 26 §:ssä ja yleisesti saamia eli obligatioita, debenttuureja ja muita joukkovelkakirjoja koskevat säännökset ovat 31 §:n 2 momentissa.

Varallisuusverolain 26 §:n mukaan kotimaisen pörssiyhtiön ja pykälässä tarkoitetun muussa julkisessa kaupankäynnissä noteeratun osakkeen verotusarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta. Jos omistusosuus on vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista,

veronalaisiksi varoiksi katsotaan 30 prosenttia osakkeen käyvästä arvosta. Kotimaiset talletukset ja joukkovelkakirjat ovat varallisuusverolain 10 §:n nojalla pääsääntöisesti verovapaita varoja. Varallisuusverotuksen piirissä olevat talletukset arvostetaan nimellisarvoonsa ja joukkovelkakirjat käypään arvoonsa. Muista arvopapereista ei ole varallisuusverolaissa nimenomaisia säännöksiä. Verotuskäytännössä ne on varojen arvostamista koskevan yleissäännöksen, varallisuusverolain 11 §:n nojalla, arvostettu käypään arvoonsa. Näin ollen uusien osakkeiden merkintäoikeudet, johdannaisopimukset ja sijoitusrahasto-osuudet sekä kaikki ulkomaiset arvopaperit ja saamiset arvostetaan siihen käypään arvoon, joka niillä on verovuoden lopussa.

Tuloverolain (1535/1992) 66 §:n 3 momentissa tarkoitettujen työsuhdeoptioiden varallisuusverotuksesta ei ole erityisiä säännöksiä. Varojen veronalaisuutta koskevien yleisten säännösten nojalla työsuhdeoptiot on katsottu veronalaisiksi varoiksi siitä alkaen, kun työ-

suhdeoption käyttämisjakso on alkanut tai kun option luovuttaminen kolmannelle on tullut mahdolliseksi. Tähän ajankohtaan saakka työsuhdeoptioita pidetään varallisuusverolain 10 §:n 7 kohdan mukaisena lykkäävän ehdon täytyttyessä voimaan tulevana oikeutena.

Myöskään työsuhdeoptioiden arvostamisesta ei ole säännöksiä. Varojen arvostamista koskevan varallisuusverolain 11 §:n mukaisesti työsuhdeoptiot on arvostettu käypään arvoonsa. Pörssissä noteerattujen työsuhdeoptioiden arvoksi katsotaan kaupantekokurssi verovuoden päättyessä. Jos optio ei ole kaupankäynnin kohteena pörssissä, mutta optio oikeuttaa julkisesti noteerattuihin osakkeisiin, verotusarvo lasketaan niiden osakkeiden arvon perusteella, joihin optio oikeuttaa. Jos noteeraamaton optio oikeuttaa osakkeisiin, joita ei ole julkisesti noteerattu, verotusarvo määräytyy osakkeiden käyvän arvon eli matemaattisen arvon perusteella.

Lainsäädäntö muissa maissa

Varallisuusverotus on Suomen lisäksi käytössä ainoastaan kahdeksassa OECD-valtiossa. Pohjoismaista varallisuusverotus on käytössä Ruotsissa, Norjassa ja Islannissa.

Ruotsissa kaikki arvopaperit ja saamiset ovat varallisuusverotuksen piirissä. Myös talletukset ja joukkovelkakirjat ovat veronalaisia varoja. Työsuhdeoptiot ovat veronalaista varallisuutta jo option liikkeellelaskusta alkaen eli jo ennen käyttämisjakson alkamista. Ruotsissa arvopaperit arvostetaan pääsääntöisesti 80 prosenttiin markkina-arvoostaan. Tämän arvostamiskäytännön piirissä ovat pörssiosakkeet, osakerahasto-osuudet ja johdannaisopimukset. Myös työsuhdeoptiot arvostetaan 80 prosenttiin markkina-arvoostaan. Joukkovelkakirjat ja korkorahastojen rahasto-osuudet arvostetaan markkina-arvoonsa ja talletukset nimellisarvoonsa. Ulkomaiset arvopaperit arvostetaan markkina-arvoonsa.

Myös *Norjassa* ja *Islannissa* kaikki arvopaperit ja saamiset ovat varallisuusverotuksen piirissä, eli myös talletukset ja joukkovelkakirjat ovat veronalaista varoja. Sitä vastoin työsuhdeoptiot eivät kuulu veronalaisiin varoihin. Sekä Norjassa että Islannissa arvopaperit ja saamiset arvostetaan pääsään-

töisesti markkina-arvoonsa ja talletukset nimellisarvoonsa. Norjassa kuitenkin pienten ja keskisuurten yritysten listalla, niin sanotulla SMB-listalla, noteeratut osakkeet arvostetaan 65 prosenttiin markkina-arvoostaan.

Muissa varallisuusverotuksen omaavissa maissa arvopaperit ja saamiset ovat pääsääntöisesti varallisuusverotuksen piirissä, ja ne arvostetaan yleensä markkina-arvoonsa. Tosin monissa maissa on voimassa erityisiä huojennussäännöksiä.

Nykytilan arviointi

Eri sijoituskohteiden arvostaminen varallisuusverotuksessa on nykyisellään epäyhteistä. Kotimaiset pörssiosakkeet arvostetaan 70 prosenttiin markkina-arvoostaan, kun taas muut julkisesti noteeratut arvopaperit ja sijoitusrahasto-osuudet arvostetaan täyteen markkina-arvoonsa. Keskenään vaihtoehtoisten sijoitusmuotojen erilainen verokohtelu on vastoin neutraalin verojärjestelmän tavoitetta. Verojärjestelmän neutraliteetti edellyttää, että verotuksella ei vaikuteta erilaisten sijoitusmuotojen houkuttelevuuteen.

Nykyinen arvostamiskäytäntö johtaa myös siihen, että julkisen kaupankäynnin järjestäjät eivät ole keskenään tasavertaisessa asemassa. Nykyisin ainoastaan arvopaperipörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä noteeratut osakkeet arvostetaan 70 prosenttiin käyvästä arvosta. Mikäli muu arvopaperimarkkina-alue (495/1989) tarkoitettu muun julkisen kaupankäynnin järjestäjä alkaisi järjestää tällaista kaupankäyntiä, ei mainittu arvostaminen 70 prosenttiin käyvästä arvosta soveltuisi tällaisessa viranomaisvahvisteisessa julkisessa kaupankäynnissä kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin. Lisäksi se, että ulkomaisten sijoitusten varallisuusverovero-kohtelu poikkeaa kotimaisten sijoitusten varallisuusverovero-kohtelusta, on ongelmallista erityisesti eurooppaoikeuden näkökulmasta.

Julkisesti noteerattavat työsuhdeoptiot ja sellaiset noteeraamattomat työsuhdeoptiot, jotka oikeuttavat julkisesti noteerattuihin osakkeisiin, voidaan käyttämisjakson alkamisen jälkeen rinnastaa muihin julkisesti noteerattuihin arvopapereihin. Nykyisin tällaisten käyttämättömien työsuhdeoptioiden

varallisuusverokohtelu on epäneutraalia suhteessa option käyttämisellä hankittujen osakkeiden varallisuusverokohteluun.

1.2. Osakkeen verotusarvon ja matemaattisen arvon laskeminen

Osakeyhtiön osakkeen verotusarvo ja matemaattinen arvo lasketaan yhtiön nettovarallisuuden perusteella. Osakkeen verotusarvoa käytetään osakkaiden varallisuusverotuksessa. Osakkeen matemaattisen arvon perusteella lasketaan yhtiöstä saadun osingon pääomatulo-osuus. Osakkeen verotusarvon ja matemaattisen arvon laskemisesta säädetään varallisuusverolain 27 §:ssä. Tarkemmat säännökset laskemisesta sisältyvät liikeosakkeen verotusarvon perusteista annettuun valtiovarainministeriön päätökseen (1539/1994), jäljempänä valtiovarainministeriön päätös.

Osakeyhtiön osakkeen verotusarvo lasketaan varallisuusverolain 27 §:n mukaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Valtiovarainministeriön päätöksen 2 §:n mukaan yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista velat. Nettovarallisuuteen luetaan myös verovapaat varat.

Valtiovarainministeriön päätöksen 2 §:ssä säädetään erikseen, ettei varoihin lueta taseen vastaavien puolella olevia realisoitumattomia kurssittappioita, kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamiaisia eikä sellaisia pitkävaikutteisista menoista, joilla ei ole varallisuusarvoa. Velkana ei pidetä yhtiön sidottua eikä vapaata omaa pääomaa, rahastoja, varauksia, vastattaviin sisältyviä realisoitumattomia kurssivoittoja, velaksi merkittyjä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja eikä sellaisia liittymismaksuja ja muita eriä, joita varallisuuden perusteella suoritettavaa veroa määrättäessä ei saada vähentää veronalaisista varoista.

Taseen vastattaviin velaksi merkittyjen maksuunpanemattomien tuloverojen käsittely on vaihdellut nettovarallisuuden laskennassa. Kirjanpidossa osakeyhtiön välittömät verot merkitään tuloslaskelmaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Tilikaudelle maksuun-

pantujen ennakoverojen oikaisemisesta tai täydentämisestä suoriteperusteisiksi syntyvä verovelka tai -saaminen merkitään siirtovelkana tai -saamisena taseeseen. Maksuunpanemattomalla verovelalla tarkoitetaan tästä velasta sitä osaa, jota ei ole maksuunpantu ennakonkannossa.

Verotuskäytännössä taseeseen velaksi merkitty maksuunpanematon tulovero vähennettiin nettovarallisuudesta useiden vuosien ajan laskettaessa osakkeen verotusarvoa ja matemaattista arvoa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 23.9.1998 T 1963 siirtovelkoihin kirjattua tuloverovelkaa ei kuitenkaan otettu huomioon vähennyskelpoisena velkana laskettaessa osakeyhtiön matemaattista arvoa ja verotusarvoa. Korkein hallinto-oikeus totesi perusteluissaan, että kun erityisesti ei ole muuta säädetty, varojen ja velkojen käsite liikeosakkeen verotusarvon perusteista annettussa päätöksessä ei ole varallisuusverolaista poikkeava. Sovellettaessa varallisuusverolakiä yksityisen elinkeinonharjoittajan nettovarallisuuden laskemiseen oikeuskäytännössä maksuunpanematonta tuloverovelkaa ei ole vähennetty varoista.

Taloudelliselta luonteeltaan maksuunpanematon verovelka on yrityksen velkaa. Jos maksuunpanematonta tuloveroa ei vähennetä, osakkeen matemaattinen arvo muodostuu korkeammaksi silloin kun ennakoverot ovat olleet liian pienet kuin siinä tapauksessa, että ennakoverojen määrä vastaa tilikauden veroa tai vero on suoritettu oma-aloitteisesti jo tilikauden aikana. Nettovarallisuuden laskemista koskevien säännösten ei tule kannustaa verojen suorittamisen lykkäämiseen eikä siihen, että ennakoit määrätään liian pieniksi. Lisäksi verovelkojen käsittely nettovarallisuuslaskennassa on tällä hetkellä epäsymmetristä verosaamisten kanssa, jotka luetaan edelleen varoiksi nettovarallisuutta laskettaessa.

Varallisuusverolaki ei sisällä tarkempia säännöksiä siitä, mitä yhtiön varoihin ja velkoihin katsotaan kuuluviksi laskettaessa osakkeen verotusarvoa ja matemaattista arvoa. Varojen ja velkojen käsitteet ovat noudattaneet melko pitkälle varallisuusverolain vakiintuneita tulkintoja, jotka ovat osittain muotoutuneet henkilöverotuksen yhteydessä eivätkä laskettaessa yhtiön nettovarallisuutta.

Tarkempien säännösten tarve on lisääntynyt etenkin sen jälkeen, kun matemaattinen arvo otettiin osingon pääoma- ja ansiotulojaon perusteeksi, ja nettovarallisuutta koskevien säännösten merkitys kasvoi sen myötä voimakkaasti.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Arvopapereiden, sijoitusrahasto-osuuksien ja työsuhdeoptioiden arvostaminen

Esityksen tavoitteena on siirtyä julkisesti noteerattavien arvopapereiden sekä sijoitusrahasto-osuuksien yhtenäiseen ja siten neutraaliin arvostamiskäytäntöön. Esityksen mukaan yleiseksi arvostamissäännöksi tulisi nykyisin kotimaisiin pörssiosakkeisiin sovellettava 70 prosenttia käyvästä arvosta. Kyseisellä arvostamissäännöllä pyritään toteuttamaan eri varallisuuserien arvostamisessa yleisesti noudatettavaa varovaisuusperiaatetta.

Yleinen arvostamissääntö koskisi sekä kotimaisia että ulkomaisia arvopapereita ja sijoitusrahasto-osuuksia. Esityksellä ei kuitenkaan laajennettaisi nykyisen varallisuusverolain soveltamisalaa. Näin ollen varallisuusverolain 10 §:n nojalla varallisuusverosta vapautetut talletukset ja joukkovelkakirjat säilyisivät edelleen verovapaina.

Esityksessä julkisesti noteeratuilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetun julkisen kaupankäynnin kohteena ja muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita ja niiden väliaikaistodistuksia, uusien osakkeiden merkintäoikeuksia sekä muita vastaavia tässä tarkoitetun kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita. Säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinapaikalla tarkoitetaan sitä, että markkinapaikka, siellä kaupankäynnin kohteena olevat arvopaperit ja siellä toimivat markkinaosapuolet ovat ainakin vastaavan, mutta ei välttämättä samansisältöisen, sääntelyn ja valvonnan kohteena kuin suomalainen markkinapaikka ja että markkinapaikka on sijaintipaikkansa toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa. Muulla säännellyllä markkinal-

la tarkoitetaan tässä siis nimenomaisesti ulkomaisia säänneltyjä markkinoita. Suomes-
sa laissa tarkoitetut noteeratut arvopaperit ovat aina kaupankäynnin kohteena arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa julkisessa kaupankäynnissä.

Esityksessä julkisesti noteerattuja arvopapereita olisivat myös vakioidut johdannais-sopimukset. Vakioiduilla johdannaisso-pimuksilla tarkoitetaan kaupankäynnistä va-kioiduilla optioilla ja termiineillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa optioyhteisössä vakioituja johdannaisso-pimuksia ja arvopaperimarkkinalain 10 luvun 1 a §:ssä tarkoitettuja vakioituihin optioihin tai termiineihin rinnastettavia johdannaisso-pimuksia. Arvopaperimarkkinalain 10 luvun 1 a §:stä johtuu, että laissa tarkoitettujen va-kioituihin optioihin tai termiineihin rinnastet-tavien johdannaisso-pimusten on edellä mai-nittujen arvopaperien tavoin oltava kaupan-käynnin kohteena ulkomaisilla säännellyillä markkinoilla. Suomalaisista optioista ja ter-miineistä säännös koskee ainoastaan suoma-laisessa optioyhteisössä vakioituja johdan-naissopimuksia.

Sijoitusrahasto-osuuksilla tarkoitetaan esi-tyksessä osuutta sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 2 ja 10 kohdassa tarkoitetussa sijoitus-rahastossa tai yhteissijoitusryityksessä. Pykä-lässä tarkoitettujen sijoitusrahasto-osuuksien ei tarvitse olla julkisesti noteerattuja julkises-sa kaupankäynnissä tai ulkomaisella sään-nellyllä markkinalla. Muussa tapauksessa sijoitusrahastojen kautta tehtävät epäsuorat sijoitukset mainittuihin arvopapereihin olisi-
vat tiukemmin verotettuja kuin suorat si-joitukset samoihin arvopapereihin. Suomessa sijoitusrahasto-osuudet eivät ole toistaiseksi julkisen kaupankäynnin kohteena.

Varallisuusverolain 26 §:n 4 momentin no-jalla Verohallitus määräisi pörssin päälistalla, I-, NM- ja Pre-listalla noteerattavan osak-keen, merkintäoikeuden ja osaketalletus-todistuksen sekä kotimaisen sijoitusrahasto-osuuden verotusarvon. Verohallituksen toi-mivaltaa ei ole tarkoitus muuttaa, eli Ve-rohallitus vahvistaisi vain niiden arvopape-reiden verotusarvot, jotka se vahvistaa nykyi-sinkin.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että julki-sesti noteerattavat työsuhdeoptiot ja sellaiset

noteeraamattomat työsuhdeoptiot, jotka oikeuttavat julkisesti noteerattuihin osakkeisiin, arvostettaisiin julkisesti noteerattaviin arvopapereihin sovellettavan 70 prosentin arvostamissäännön mukaisesti. Julkisesti noteerattaviin osakkeisiin oikeuttavien noteerattomien työsuhdeoptioiden verotusarvo laskettaisiin siten, että osakkeen pörssi-arvosta vähennetään osakkeen merkin-tähinta.

Esityksellä ei ole tarkoitus puuttua työsuhdeoptioiden veronalaisuuteen. Näin ollen työsuhdeoptiot olisivat veronalaisia varoja siitä alkaen, kun työsuhdeoption käyttämis-jakso on alkanut tai kun option luovutta-minen kolmannelle on tullut mahdolliseksi.

2.2. Osakkeen verotusarvon ja mate-maattisen arvon laskeminen

Lakiin ehdotetaan otettavaksi keskeiset nettovarallisuuden laskemista koskevat sää-nökset. Tarkemmat säännökset nettovaralli-suuden, matemaattisen arvon ja verotusarvon laskemisesta, osakeyhtiön olosuhteissa tapah-tuneiden muutosten huomioon ottamisesta sekä uuden yhtiön verotusarvon ja matemaat-tisen arvon laskemisesta sisältyisivät valtio-varainministeriön asetukseen.

Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään maininta myös ma-temaattisesta arvosta. Maininta matemaatti-sesta arvosta ehdotetaan lisättäväksi myös pykälän 1 momenttiin. Lain 26 §:n 1 mo-menttiin ja 28 §:ään olevan viittauksen sanamuotoa tarkistettaisiin 26 §:ään ehdotet-tujen muutosten vuoksi.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännök-set nettovarallisuuden laskemisesta yhtiön varojen ja velkojen erotuksena sekä säännök-set siitä, mitkä erät varoihin ja velkoihin katsotaan kuuluviksi. Lähtökohtaisesti varoi-na pidettäisiin yhtiön käyttö-, vaihto-, si-joitus- ja rahoitusomaisuuteen sekä muuhun sellaiseen omaisuuteen kuuluvia eriä. Viimeksi mainitulla muulla omaisuudella tar-koitettaisiin sellaista omaisuutta, joka ei kuulu edellä mainittuihin elinkeinotulon ve-rottamisesta annetun lain (360/1968) si-sältämien määritelmien piiriin, mutta joka muutoin liittyy yhtiön toimintaan ja joka on merkitty yhtiön kirjanpitolain mukaiseen ta-

seeseen. Tällaista omaisuutta voi olla esimerkiksi yhtiön vuokraamat kiinteistöt, joiden ei katsota kuuluvan elinkeinotoimin-nan tulolähteeseen. Pitkävaikutteisista me-noista varoihin luettaisiin sellaiset, joilla on varallisuusarvoa. Nettovarallisuuteen luettai-siin edelleen myös yhtiön verovapaat varat. Varoihin ei kuitenkaan luettaisi kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia vero-saamisia.

Velkana pidettäisiin taseen vastattaviin vie-raaseen pääomaan merkittyjä eriä. Osake-yhtiölain (734/1978) 5 luvun 1 §:ssä tarkoi-tettua pääomalainaa on yleensä verotuksessa käsitelty velkana, vaikka se merkitään tasees-sa omaan pääomaan. Pääomalainaa käsitel-täisiin edelleen velkana silloin, kun se on todelliselta taloudelliselta luonteeltaan vie-rasta pääomaa. Vieraan pääoman tunnus-merkkinä voidaan pitää esimerkiksi laina-ehtojen mukaista koronmaksuvelvollisuutta ja velvollisuutta lainan takaisinmaksuun. Vieraalle pääomalle suoritettu korko katso-taan myös yhtiön tuloverotuksessa vähen-nykselpoiseksi. Velaksi katsottaisiin myös varallisuusverolain 34 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut vakuutuslaitoksen kor-vaus- ja vakuutusmaksuvastuu, eläkesäätiön ja muun eläkelaitoksen eläkevastuu sekä va-kuutusyhtiön, eläkesäätiön ja eläkekassan vakavaraisuutensa parantamiseksi tekemä va-raus. Velkana ei pidettäisi 34 §:n 2 momen-tissa tarkoitettuja liittymismaksuja eikä kir-janpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia lasken-nallisia verovelkoja.

Ehdotus merkitsisi muutosta taseeseen ve-laksi merkittyjen maksuunpanemattomien tuloverojen käsittelyyn. Taseeseen velaksi merkityt suoriteperusteiset tuloverovelat kuuluisivat myös nettovarallisuuslaskennassa niihin vieraan pääomaan eriin, joita ehdote-tun 27 §:n 1 momentin mukaan pidetään velkana. Saamiseksi merkityt suoriteperusteiset verosaamiset kuuluisivat edelleen varoina pidettäviin eriin.

Ehdotetut muutokset eivät merkitsisi muu-tosta maksuunpanemattomien tuloverovel-kojen käsittelyyn yksityisen elinkeinonhar-joittajan nettovarallisuutta laskettaessa. Yk-sityisliike ei ole erillinen verovelvollinen, vaan sen elinkeinotoiminnan tulos verotetaan elinkeinonharjoittajan tulona. Tästä syystä

tuloksen perusteella maksettavia veroja ei yleensä merkitä lainkaan elinkeinotoiminnan tilinpäätökseen. Jos näin kuitenkin tehdään, maksuunpanemattomat verovelat jätetään nettovarallisuuslaskennan ulkopuolelle.

Kirjanpitolain 5 luvun 3 §:n 2 momentissa säädetään yli vuoden kuluttua erääntyviin saamisiin ja velkoihin kohdistuvien kurssivoittojen ja -tappioiden käsittelystä. Jos tällaisen saamisen tai velan kurssivoittoa tai -tappiota ei ole merkitty tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi, kurssiero merkitään taaseeseen siirtovelkoihin tai -saamisiin. Tällaisia realisoitumattomia kurssivoittoja ja -tappioita ei ole aikaisemmin pidetty nettovarallisuuslaskennassa velkoina eikä varoina. Realisoitumattoman kurssivoiton tai -tappion jättäminen nettovarallisuuslaskennan ulkopuolelle ilman, että myös vastaavaa saatavaa tai velkaerää oikaistaisiin, ei johda nettovarallisuuslaskennassa oikeaan lopputulokseen. Tämän vuoksi siirtosaamisiin tai siirtovelkoihin merkittyjä realisoitumattomia kurssitappioita ja -voittoja ei enää otettaisi erikseen huomioon nettovarallisuuslaskennassa.

Laskettaessa osakkeen verotusarvoa ja matemaattista arvoa huomioon otetaan vain yhtiön ulkona olevat osakkeet. Myös yhtiön muutoin kuin lunastamalla hankkimat omat osakkeet jätetään lukuun ottamatta. Pykälää tarkennettaisiin tämän mukaisesti.

Pykälässä olevaa valtuutussäännöstä muutettaisiin siten, että valtiovarainministeriön päätöksen sijasta tarkemmat säännökset annetaan valtiovarainministeriön asetuksella. Valtuutussäännöksen sisältö pysyisi ennallaan.

3. Taloudelliset vaikutukset

Arvopapereiden, sijoitusrahasto-osuuksien ja työsuhdeoptioiden arvostamista koskevan muutoksen aiheuttamat valtiontaloudelliset vaikutukset ovat vähäiset. Tarkkoja laskelmia on mahdotonta tehdä, mutta verotulojen on arvioitu vähenevän muutamia kymmeniä miljoonia markkoja.

Maksuunpanemattomien verovelkojen vähentäminen nettovarallisuudesta pienentää osingon pääomatulo-osuutta ja lisää verotuottoja arviolta 40–60 miljoonalla markalla. Varallisuusverotuksen puolella nettovaralli-

suuden aleneminen vähentää verotuloja arviolta 10 miljoonalla markalla. Vaikutukset kohdistuvat noteeraamattomien osakeyhtiöiden osakkaisiin. Muilta osin nettovarallisuutta koskevilla ehdotuksilla ei ole olennaisia taloudellisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2001 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset nettovarallisuuden, matemaattisen arvon ja verotusarvon laskeamisesta, osakeyhtiön olosuhteissa tapahtuneiden muutosten huomioon ottamisesta sekä uuden yhtiön verotusarvon ja matemaattisen arvon laskemisesta sisältyisivät valtiovarainministeriön asetukseen liikeosakkeen verotusarvon perusteista. Asetus korvaisi valtiovarainministeriön päätöksen liikeosakkeen verotusarvon perusteista. Nyt ehdotetut muutokset varallisuusverolakiin aiheuttavat joitakin muutoksia myös päätökseen sisältyneisiin tarkempiin verotusarvon laskemista koskeviin säännöksiin. Asetusluonnos on esityksen liitteenä.

7. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2001 alusta. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2000 toimitettavassa verotuksessa. Lain 27 §:ää sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran laskettaessa verotusarvoja ja matemaattisia arvoja verovuodelle 2002.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun varallisuusverolain (1537/1992) 26 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 27 §:n otsikko ja 1, 2 ja 4 momentti sekä 31 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 26 §:n 1 momentti laissa 924/1996 sekä 26 §:n 3 momentti ja 27 §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1481/1994, sekä

lisätään 26 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1481/1994 ja 924/1996, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja muutettu 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 26 a § seuraavasti:

26 §

Julkisesti noteeratun arvopaperin ja sijoitusrahasto-osuuden verotusarvo

Julkisesti noteeratun arvopaperin verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta 3 momentissa säädetyin poikkeuksin. Julkisesti noteeratulla arvopaperilla tarkoitetaan tässä laissa:

1) arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkisen kaupankäynnin kohteena ja muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla kaupankäynnin kohteena olevaa arvopaperia; ja

2) kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua optioyhteisössä vakioitua johdannaissopimusta ja arvopaperimarkkinalain 10 luvun 1 a §:ssä tarkoitettua vakioituihin optioihin tai termiineihin rinnastettavaa johdannaissopimusta.

Sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 2 ja 10 kohdassa tarkoitettua sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuden verotusarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Verohallitus määrää arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen, merkintäoikeuden ja osaketalletustodistuksen sekä sijoitusrahastolain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua sijoitusrahaston osuuden verotus-

arvon. Verohallituksen päätökseen ei voi vaikuttamalla hakea muutosta.

26 a §

Työsuhdeoption verotusarvo

Tuloverolain 66 §:n 3 momentissa tarkoitettua työsuhdeoption verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta silloin, kun työsuhdeoptio noteerataan julkisesti tai kun se oikeuttaa julkisesti noteerattuihin osakkeisiin.

27 §

Muun osakkeen verotusarvo ja matemaattinen arvo

Kotimaisen osakeyhtiön osakkeen, 26 §:n 1 momentissa ja 28 §:ssä tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta, verotusarvo ja matemaattinen arvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä, 34 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja eriä sekä pääomalainaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta

pääomaa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamisia. Velkana ei pidetä 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuja liittymismaksuja eikä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja.

Osakkeen matemaattinen arvo ja verotusarvo lasketaan jakamalla tarkistetun nettovarallisuuden määrä yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamat ja muutoin hankkimat omat osakkeet jätetään matemaattista arvoa ja verotusarvoa laskettaessa lukuun ottamatta.

Liikeosakkeen verotusarvon perusteita koskevat tarkemmat säännökset yhtiön nettovarallisuuden, matemaattisen arvon ja verotusarvon laskemisesta, osakeyhtiön olosuhteissa tapahtuneiden muutosten huomioon ottamisesta sekä uuden yhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja verotusarvon määräämisestä annetaan valtiovarainministeriön

asetuksella.

31 §

Saamisen arvo

Muun kuin 26 §:n 1 momentissa tarkoitettun obligaation, debentuurin ja muun joukkovelkakirjan verotusarvoksi katsotaan käytetty arvo.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2001.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2000 toimitettavassa verotuksessa. Lain 27 §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran laskettaessa verotusarvoja ja matemaattisia arvoja verovuodelle 2002.

Helsingissä 4 päivänä syyskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

*Liite 1
Rinnakkaistekstit*

Laki

varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun varallisuusverolain (1537/1992) 26 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 27 §:n otsikko ja 1, 2 ja 4 momentti sekä 31 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 26 §:n 1 momentti laissa 924/1996 sekä 26 §:n 3 momentti ja 27 §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1481/1994, sekä
lisätään 26 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1481/1994 ja 924/1996, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja muutettu 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 26 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

26 §

Julkisesti noteeratun osakkeen verotusarvo

Arvopaperimarkkina-*laissa* (495/1989) tarkoitetun pörssiyhtiön ja mainitussa laissa tarkoitetussa muussa arvopaperipörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä noteeratun yhtiön osakkeen verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta 2 momentissa säädetyn poikkeuksen.

Ehdotus

26 §

Julkisesti noteeratun arvopaperin ja sijoitusrahasto-osuuden verotusarvo

Julkisesti noteeratun arvopaperin verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta 3 momentissa säädetyn poikkeuksen. Julkisesti noteeratulla arvopaperilla tarkoitetaan tässä laissa:

1) *arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetun julkisen kaupankäynnin kohteena ja muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla kaupankäynnin kohteena olevaa arvopaperiä ja*

2) *kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa optioyhteisössä vakioitua johdannaisopimusta ja arvopaperimarkkinalain 10 luvun 1 a §:ssä tarkoitettua vakioituihin optioihin tai termiineihin rinnastettavaa johdannaisopimusta.*

Sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 2 ja 10 kohdassa tarkoitetun sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuden verotusarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Verohallitus määrää 1 momentissa tarkoitetun ja tarvittaessa myös muun arvopaperin

Verohallitus määrää arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetun julkisen

Voimassa oleva laki

verotusarvon. Verohallituksen päätökseen ei voi valittamalla hakea muutosta.

Ehdotus

kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen, merkintäoikeuden ja osaketalletustodistuksen sekä sijoitusrahastolain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetun sijoitusrahaston osuuden verotusarvon. Verohallituksen päätökseen ei voi valittamalla hakea muutosta.

26 a §

Työsuhdeoption verotusarvo

Tuloverolain 66 §:n 3 momentissa tarkoitetun työsuhdeoption verotusarvo on 70 prosenttia käyvästä arvosta silloin, kun työsuhdeoptio noteerataan julkisesti tai kun se oikeuttaa julkisesti noteerattuihin osakkeisiin.

27 §

Muun osakkeen verotusarvo

Kotimaisen osakeyhtiön, 26 §:n 1 momentissa ja 28 §:ssä tarkoitettuja osakeyhtiöitä lukuun ottamatta, *osakkeen* verotusarvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella.

Osakkeen matemaattinen arvo ja verotusarvo lasketaan jakamalla nettovarallisuuden

27 §

Muun osakkeen verotusarvo ja matemaattinen arvo

Kotimaisen osakeyhtiön *osakkeen*, 26 §:n 1 momentissa ja 28 §:ssä tarkoitettuja *osakkeita* lukuun ottamatta, verotusarvo ja *matemaattinen arvo* lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella. Yhtiön nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat. Varoja ovat yhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus sekä muu sellainen omaisuus ja sellaiset pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa. Velkana pidetään taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan merkittyjä eriä, 34 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja eriä sekä pääomalainaa silloin, kun se on taloudelliselta luonteeltaan vierasta pääomaa. Varoina ei kuitenkaan pidetä kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verosaamisia. Velkana ei pidetä 34 §:n 2 momentissa tarkoitettuja liittymismaksuja eikä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:n mukaisia laskennallisia verovelkoja.

Osakkeen matemaattinen arvo ja verotusarvo lasketaan jakamalla tarkistetun netto-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

määrä osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamat osakkeet jätetään matemaattista arvoa laskettaessa lukuun ottamatta.

varallisuuden määrä *yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamat ja muutoin hankkimat omat osakkeet jätetään matemaattista arvoa ja verotusarvoa laskettaessa lukuun ottamatta.*

Valtiovarainministeriön päätöksessä liikeosakkeen verotusarvon perusteista annetaan tarkemmat määräykset yhtiön nettovarallisuuden, matemaattisen arvon ja verotusarvon laskemisesta, osakeyhtiön olosuhteissa tapahtuneiden muutosten huomioon ottamisesta sekä uuden yhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja verotusarvon määrittämisestä.

Liikeosakkeen verotusarvon perusteita koskevat tarkemmat säännökset yhtiön nettovarallisuuden, matemaattisen arvon ja verotusarvon laskemisesta, osakeyhtiön olosuhteissa tapahtuneiden muutosten huomioon ottamisesta sekä uuden yhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja verotusarvon määrittämisestä *annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.*

31 §

Saamisen arvo

Obligaation, debentuurin ja muun joukkovelkakirjan arvoksi katsotaan käypä arvo.

Muun kuin 26 §:n 1 momentissa tarkoitettun obliigaation, debentuurin ja muun joukkovelkakirjan verotusarvoksi katsotaan käypä arvo.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2000 toimitettavassa verotuksessa. Lain 27 §:ää sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran laskettaessa verotusarvoja ja matemaattisia arvoja verovuodelle 2002.

Valtiovarainministeriön asetus

liikeosakkeen verotusarvon perusteista

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun varallisuusverolain (1537/1992) 27 §:n, sellaisena kuin se on laeissa 1481/1994 ja 924/1996, nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kotimaisen osakeyhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja verotusarvon laskemiseen. Asetusta ei sovelleta varallisuusverolain (1537/1992) 26 §:n 1 momentissa ja 28 §:ssä tarkoitettuihin osakkeisiin.

2 §

Nettovarallisuuden laskeminen

Varallisuusverolain 27 §:ssä tarkoitettua osakkeen verotusarvoa laskettaessa yhtiön nettovarallisuudesta vähennetään myös tilikaudelta jaettavaksi päätetty osinko.

3 §

Varojen arvostaminen

Yhtiön nettovarallisuuden määrää laskettaessa käyttöomaisuuden ja pitkävaikutteisten menojen arvoksi katsotaan tuloverotuksessa poistamatta oleva arvo. Vaihto-omaisuuden arvoksi katsotaan hankintameno, josta on vähennetty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu arvonalentumisvähennys. Sijoitusomaisuuden arvoksi katsotaan hankintame-

non ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 5 §:n 6 kohdassa tarkoitettua arvonnkorotuksen yhteismäärää, josta on vähennetty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu arvonalentumisvähennys. Saamisen arvoksi katsotaan nimellisarvo, ulkomaanrahan määräisen saamisen arvoksi kuitenkin kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettu arvo, ja muun rahoitusomaisuuden arvoksi hankintameno, josta on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 17 §:ssä tarkoitettu arvonalentumisvähennys. Yhtiön muuhun kuin vaihto- tai sijoitusomaisuuteen sisältyvä kiinteistö, rakennus ja rakennelma arvostetaan kuitenkin verovuotta edeltävän vuoden verotusarvoon, jos se on omaisuuden poistamatonta hankintamenoa suurempi, ja muuhun kuin vaihto- ja sijoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit yhteenlaskettuun verovuotta edeltävän vuoden verotusarvoon, jos se on arvopapereiden yhteenlaskettua poistamatonta hankintamenoa suurempi.

Muuhun kuin elinkeinotoimintaan kuuluvat varat arvostetaan vastaavasti soveltuvien osin tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla.

Jos yhtiön tilikausi päättyy syyskuun 30 päivänä tai sitä ennen, yhtiön kiinteistön, rakennuksen ja rakennelman verotusarvona sekä arvopapereiden yhteenlaskettuna verotusarvona tätä pykälää sovellettaessa pidetään 1 momentista poiketen verovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden verotusarvoa.

4 §

Velkojen arvostaminen

Velat arvostetaan nimellisarvoon. Jos velka on indeksiin tai muuhun vertailuperusteeseen sidottu, sen arvona pidetään muuttuneen vertailuperusteen mukaista arvoa. Ulkomaanrahan määräiset velat arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

5 §

Verotusarvon nousun rajoittaminen

Laskettaessa varallisuusverolain 27 §:n 3 momentissa tarkoitettua verotusarvon enimmäismäärää verotusarvoksi katsotaan verovuoden ja edellisen vuoden verotusarvon keskiarvo, jos edellisen vuoden verotusarvo on nolla.

6 §

Uuden yhtiön osakkeen matemaattinen arvo ja verotusarvo

Uuden yhtiön, jota ei voida katsoa perustetun ennestään olemassa olleen liikkeen, ammatin, maatalouden tai metsätalouden, yhtymän tai yhteisön toiminnan jatkamista varten ja jonka ensimmäinen tilikausi ei ole päättynyt ennen verovuotta, osakkeen matemaattiseksi arvoksi ja verotusarvoksi katsotaan osakkeen nimellisarvo tai nimellisarvon puuttuessa kirjanpidollinen vasta-arvo taikka yhtiön tai sen osakkaan sitä vaatiessa nimellisarvoa tai kirjanpidollista vasta-arvoa korkeampi osakkeen merkintähinta.

7 §

Toimintamuodon muutokset

Jos aikaisemmin harjoitetun toiminnan varat ja velat ovat toimintamuodon muutoksessa siirtyneet samoista arvoista perustetulle osakeyhtiölle, yhtiön nettovarallisuus lasketaan siirtyvästä toiminnasta laaditun, verovuotta edeltävän viimeisen tilinpäätöksen perusteella. Jos yritysmuotoa muutettaessa vain

osa varoista ja veloista on siirtynyt osakeyhtiölle, vain siirtyneet varat ja velat otetaan huomioon.

8 §

Osakkeiden lukumäärän ja nimellisarvon muutokset

Verovuoden aikana tapahtunut osakepääoman korottaminen ja alentaminen, yhtiön osakkeiden lunastaminen ja muu hankkiminen ja luovuttaminen sekä osakkeen nimellisarvon tai kirjanpidollisen vasta-arvon muutos otetaan osakkeen verotusarvoa laskettaessa huomioon, jos uusmerkinnässä osakkeiden merkintäaika on päättynyt tai osakkeet on hankittu tai luovutettu ennen verovuoden loppua taikka jos muu muutos on merkitty kaupparekisteriin ennen verovuoden päättymistä. Yhtiön nettovarallisuus lasketaan tällöin siten, että nettovarallisuuteen lisätään yhtiöön tullut uusi maksullinen pääoma ja osakkeiden luovutuksessa saatu määrä sekä vähennetään osakepääoman alentamisen ja osakkeiden lunastamisen ja hankkimisen vuoksi yhtiön osakkaille maksettu määrä.

Osakkeen verotusarvo saadaan jakamalla uusi nettovarallisuus osakkeiden uudella lukumäärällä.

Osakkeen edellisen vuoden verotusarvo muunnetaan verotusarvoa määrittäessä vertailukelpoiseksi siten, että edellisen vuoden osakkeiden yhteenlaskettuun verotusarvoon lisätään yhtiöön tullut uusi maksullinen pääoma ja vähennetään osakepääoman alentamisen ja osakkeiden lunastamisen ja hankkimisen vuoksi yhtiön osakkaille maksetun pääoman määrä. Näin saatu uusi osakekannan arvo jaetaan uudella osakkeiden lukumäärällä.

9 §

Tilikauden päättymisen jälkeen merkittyjen osakkeiden matemaattinen arvo

Jos osakepääoman korottaminen on tapahtunut verovuotta edeltäneenä vuonna viimeksi päättäneen tilikauden jälkeen, korottamisen yhteydessä merkittyjen uusien osak-

keiden matemaattiseksi arvoksi verovuonna katsotaan osakkeen nimellisarvo tai nimellisarvon puuttuessa kirjanpidollinen vasta-arvo taikka yhtiön tai sen osakkaan vaatiessa nimellisarvoa tai kirjanpidollista vasta-arvoa korkeampi merkintähinta.

10 §

Yhtiön sulautuminen, jakautuminen ja muut muutokset

Yhtiöiden sulautuminen, jakautuminen ja muut vastaavat muutokset otetaan matemaattista arvoa ja verotusarvoa laskettaessa erikseen huomioon.

Jos sulautuminen on tullut voimaan verovuotta edeltävän tilikauden päättymisen jälkeen, sulautuvan yhtiön osakkeelle ei määrätä verotusarvoa.

Vastaanottavan yhtiön ja kombinaatiosulautumisessa syntyvän uuden yhtiön nettovarallisuus saadaan laskemalla yhteen vastaanottavan yhtiön ja sulautuvien yhtiöiden nettovarallisuudet. Vastaanottavan yhtiön varoihin ei kuitenkaan lueta sen omistamia sulautuvan yhtiön osakkeita. Jos sulautumisvastike muodostuu muusta kuin vastaanottavan yhtiön osakkeista, otetaan tämä niin ikään vastaanottavan yhtiön varallisuutta vähentävänä huomioon. Osakkeen verotusarvo saadaan jakamalla näin saatu nettovarallisuus vastaanottavan yhtiön tai syntyneen uuden yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä.

Jos sulautuminen on tullut voimaan sen tilikauden päättymiseen mennessä, jolta osinko jaetaan ja osinko on nostettavissa sen kalenterivuoden kuluessa, jonka aikana tilikausi on päättynyt, myös osakkeen matemaattinen arvo verovuodelle lasketaan edellä 3 momentissa säädetyllä tavalla.

Yhtiön jakautuminen otetaan huomioon jakautuvan ja vastaanottavan yhtiön osakkeen verotusarvoa ja matemaattista arvoa laskettaessa noudattaen soveltuvin osin edellä tässä pykälässä ilmeneviä periaatteita.

11 §

Verotusarvon pyöristäminen

Edellä tarkoitettulla tavalla saatu osakkeen verotusarvo pyöristetään tarkoituksenmukaisella tavalla.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran määrättäessä osakkeen verotusarvoa ja matemaattista arvoa verovuodelle 2002.

Tällä asetuksella kumotaan liikeosakkeen verotusarvon perusteista 29 päivänä joulukuuta 1994 annettu valtiovarainministeriön päätös (1539/1994).